

Internrevisjon Presteheia omsorgsbolig

12.12.2022

Revisor:

Jan Helge Lislevand
Elin Baldersheim Nilsen

Intervjuet personell ved avdelingen:

Einar Cyvin – Avdelingsleder
Kristin Hakli – Enhetsleder
Bård-Even Berg – Sykepleier

Tema:

Bestilling, mottak, oppbevaring, uttak av legemidler og retur.

Mål:

Etterlevelse av forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp, HMs egne prosedyrer og andre lov og forskriftskrav.

Konklusjon:

Presteheia omsorgsbolig har i hovedsak god internkontroll for bestilling, mottak, oppbevaring og retur av legemidler. Ledelsen og utpekt personell for legemiddelhåndteringen har høy kompetanse, og er dedikert til ansvaret og oppgavene. Medisinrommet var rent og ryddig. Legemidler og medisinkort oppbevares innelåst i medisintralla. Systemet for tilgangsstyring til medisintralla og medisinrommet vurderes tilfredsstillende. Avdelingen får levert legemidler fra lokalt apotek, og multidose via sentral leveranse. Systemet for opplæring av nyansatte kan forbedres.

Det er nylig innført nye rutiner for flere oppgaver i revisjonsomfanget. Bla. for regnskap for uttak av A og B preparater og oppbevaring av legemidler i ny medisintralle. Under revisjonen fremsto rutinene godt implementert, men kjennskapet til de nye rutinene blant andre ansatte enn de intervjuede ble ikke vurdert.

2 avvik ble registrert. Det er ingen indikasjoner på at avvikene er kritiske for pasientsikkerheten.

Avvik:

Nr.	Beskrivelse av avvik:	Avvik i henhold til:
1	Kjøleskap i medisinrom er ikke underlagt tilfredsstillende temperaturkontroll.	Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter

		helsehjelp Legemiddelhåndtering i Kristiansand kommune ID 2440
2	Det ble observert flere legemidler uten beboernavn i et skap på medisinrommet. Dette oppfattes som et «reservelager», og inneholder reseptbelagte legemidler samt multidose fra oktober.	Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp. Legemiddelhåndtering i Kristiansand kommune ID 2440

Merknader/forbedringspunkter:

Nr.	Beskrivelse:
1	Systemet for opplæring av nyansatte kan forbedres. Både for bruken av de obligatoriske opplæringspakkene i HM og gjennomgåelse av NHI kurs om legemidler.
2	Avdelingen oppgir at multidose leveres fra NMD, mens Boots apotek leverer andre legemidler. Videre angis det at legemidler bestilles pr e-post og at man bruker mye tid på å bestille resepter etc. Det anbefales en gjennomgang med NMD for å se på praktiske løsninger, samt fordeler med å forholde seg til et apotek.
3	Liste for holdbarhetskontroll og rengjøring er ikke ført for 2022.
4	Dosettkort på dosettene i medisintralla samsvarer ikke med det faktiske innholdet i dosetten. Dosettkort skal i henhold til HMs rutine ikke benyttes.
5	Ved internrevisjonen ble det observert seponerte legemidler i beboers hjem, sammen med aktuelle legemidler. Dette øker risikoen for feil, og seponerte legemidler bør destrueres.

Fargekode: **Grønn = 1** Gode forhold **Gul = 2**: Forbedringsområde, tiltak anbefales **Rød = 3**: Avvik i hht lovverk (forskrift), rundskriv og/eller KRS retningslinjer for LMH, tiltak nødvendig

Område	1	2	3	Kommentarer
Retningslinjer for legemiddelhåndtering				
Interne rutiner/prosedyrer er i tråd med KRS overordnet retningslinje og gjeldende forskrifter.	x			
Rutinene/prosedyrene er oppdatert				

De som håndterer legemidler, er kjent med rutiner for legemiddelhåndtering	x			
Internkontroll				
Avviksskjema finnes lett tilgjengelig for alle ansatte	x			Ansatte som ikke bruker kvalitetssystemet hyppig, får hjelp til f.eks. å melde avvik.
Rutiner for avvikshåndtering i KRS er kjent blant de ansatte og etterleves	x			
Avvik tas opp til diskusjon i virksomheten og brukes aktivt i forbedringer av rutiner	x			Alvorlige avvik i legemiddelhåndteringen har ført til at nye rutiner for oppbevaring av legemidler nylig er implementert.
Avtale om hjelp til legemiddelhåndtering				
Er avtalen skriftliggjort?	x			Avtalene fornyes ved endringer i behov.
Opplæring i LMH				
Opplæringsplan for nyansatte og helsepersonell som skal tildeles fullmakt i LMH finnes og brukes (dokumentert for hver ansatt i EQS)		x		Dokumentering av gjennomført opplæring og kjennskap til rutiner er mangelfull. anbefaler at man (i større grad) tar i bruk opplæringspakken i kvalitetssystemet. Det vil gi god oversikt over gjennomført opplæring og tidspunkt for obligatorisk oppfriskningskurs.
Oversikt over personell som har godkjent fullmakt til å utlevere legemidler finnes og er oppdatert		x		
Oversikt over personell som har godkjent utvidet fullmakt (insulin/antikoagulantia) finnes og er oppdatert		x		
Kun godkjent personal leverer ut legemidler	x			Stikkprøvekontroll ikke gjennomført.
Hvordan opprettholdes nødvendige kvalifikasjonene hos ansatte som har fullmakt til LMH?	x			Oppfriskningskurs som beskrives i kommunens opplæringsplan benytte.
Nøkkel(kort)rutiner				

Nøkkel(kort)rutiner, inkludert narkotikaskap, finnes og fungerer	x			Kun sykepleier har tilgang til medisinrom, med kodet brikke. Det er nylig innført en signeringsbok for nøkkel til medisintralle.
Medisinrom/skap holdes låst	x			
Nøkler oppbevares sikkert	x			
Bestilling og retur				
Rutinen for bestilling av legemidler fungerer		x		Avdelingen oppgir at multidose leveres fra NMD, mens Boots apotek leverer andre legemidler. Videre angis det at legemidler bestilles pr e-post, at man bruker mye tid på å bestille resepter etc. Det anbefales en gjennomgang med NMD for å se på praktiske løsninger og fordeler med å forholde seg til et apotek.
Det er system/orden på medisinrom	x			
Boks for kassasjon finnes og er tydelig merket	x			
Returlegemidler oppbevares trygt	x			
Riktig oppbevaring på medisinrom				
Rutiner for holdbarhetsgjennomgang og rengjøring finnes og brukes		x		Det ble observert liste for 2023, men ikke for 2022.
Legemidlene oppbevares ved riktig temperatur	x			Riktige legemidler lå i kjøleskap, men det er usikkert hvilken temperatur kjøleskapet holder.
Kontroll og dokumentasjon av temperatur i kjøleskap (krav 2-8°C)			x	Kjøleskap på medisinrom inneholder legemidler. Det er ikke temperaturovervåkning og dokumentasjon av temperaturkontroll på kjøleskapet.
Rutiner for mottak og adskilt oppbevaring av pasientenes medisiner finnes og fungerer	x			Legemidlene oppbevares i kurver per beboer på medisinrom.

Alle legemidler på medisinrommet er legemidler i bruk/eventuelt medisiner, som er merket med beboersnavn			x	I et skap på medisinrommet observeres flere legemidler uten beboersnavn. Dette oppfattes som et «reservelager», og inneholder reseptbelagte legemidler. Dette er ikke i henhold til forskriften.
Narkotikabeholdning og -regnskap				
Narkotika oppbevares sikkert og holdes adskilt fra andre medisiner	x			
Oppbevaring av narkotika for brukere/pasienter er regnskapsført	x			
Regnskapet er ført nøyaktig og stemmer og dobbeltkontroll benyttes (alle registreringer)	x			Dobbelkontroll på alle uttak. Det er ikke utført stikkprøvekontroll ved revisjonen.
Kontrolltelling gjøres månedlig	x			Kontrolltelles hver 14. dag.
Innhold i medisintralle med legemidler som er ferdig dosert				
Inneholder ikke andre legemidler enn de som er i samsvar med retningslinjene (i hovedsak kun istandgjorte doser)	x			Kun dosetter og noe multidose oppbevares i medisintralla.
Istandgjorte legemidler er tydelig og entydig merket i hht. retningslinjene		x		Dosettkort bak på dosettene er ikke oppdatert. Dosettene bør kun merkes med navn, evt. fødselsdato. Legemidlene skal kontrolleres opp mot legemiddelkortet i Profil.
Legemidler oppbevart i beboers leilighet				
Legemidler oppbevart i brukers hjem		x		Det gjøres en vurdering i hvilke legemidler som oppbevares i brukers hjem, basert på forsvarlighet og tilgang. Ved internrevisjonen ble det observert seponerte legemidler i beboers hjem, sammen med aktuelle legemidler. Dette øker risikoen for feil, og seponerte legemidler bør destrueres.

Kristiansand
kommune

Ordinering av legemidler				
Fullstendig og entydig ordinasjon	x			Lege ordinerer via PLO og e-resept.
Nye medisinkort skrives ut ved endringer	x			